

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Київ

03 грудня 2020 р.

№ 58-рк

Про здійснення заходів,
спрямованих на розвиток конкуренції,
запобігання порушенням законодавства
про захист економічної конкуренції

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Департаменту досліджень і розслідувань ринків паливно-енергетичного комплексу та житлово-комунального господарства від 02.12.2020 № 128-01/491-п,

ВСТАНОВИВ:

- (1) Правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, визначаються Законом України «Про ринок природного газу» (далі – Закон).
- (2) Відповідно до Закону ринок природного газу охоплює сукупність правовідносин, що виникають у процесі купівлі-продажу, постачання природного газу, а також надання послуг з його транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору), послуг установки LNG.
- (3) Природний газ¹ використовується як товар, призначений для кінцевого споживання (для задоволення побутових потреб населення: приготування їжі, підігріву води та опалення приміщень, а також у стисненому вигляді для заправлення автотранспортних засобів на автомобільних газонаповнювальних компресорних станціях), і в якості сировини (у хімічній промисловості, зокрема при виробництві мінеральних добрив, а також при виробництві теплової енергії).
- (4) Незалежно від напрямів його використання, природний газ як товар надходить на ринок України внаслідок пропозиції оптових продавців² (вітчизняні газовидобувні

¹ Природний газ, нафтовий (попутний) газ, газ (метан) вугільних родовищ та газ сланцевих товщ, газ колекторів щільних порід, газ центрально-басейнового типу (далі - природний газ) - суміш вуглеводнів та неуглеводневих компонентів, що перебуває у газоподібному стані за стандартних умов (тиск - 760 міліметрів ртутного стовпа і температура - 20 градусів за Цельсієм) і є товарною продукцією (пункт 31 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу»).

² Оптовий продавець – суб'єкт господарювання, який реалізує природний газ оптовому покупцю або постачальнику на підставі договору купівлі-продажу (пункт 22 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу»).

підприємства, імпортери або власники ресурсу природного газу, які зберігають його в підземних газосховищах (далі – ПСГ).

- (5) Згідно зі статтею 11 Закону, з метою забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу на суб'єктів ринку природного газу у виключних випадках та на визначений строк можуть покладатися спеціальні обов'язки в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.
- (6) Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2018 № 867 (далі – Положення).
- (7) Відповідно до Положення до 01.08.2020 на акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ» (далі – НАК «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ») було покладено, зокрема, такі спеціальні обов'язки:
 - 1) продавати природний газ постачальникам природного газу для потреб побутових споживачів, релігійних організацій (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) та державного підприємства України «Міжнародний дитячий центр «Артек» (далі – постачальники зі спецобов'язками) на умовах та у порядку, що визначені цим Положенням;
 - 2) постачати природний газ побутовим споживачам, релігійним організаціям (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) та державному підприємству України «Міжнародний дитячий центр «Артек», постачання яким у відповідному періоді (місяці постачання) не здійснює інший постачальник (у тому числі інший постачальник із спеціальними обов'язками відповідно до цього Положення), на умовах та у порядку, що визначені цим Положенням;
 - 3) придбавати природний газ у господарських товариств, 100 % акцій (паїв, часток) яких належать державі або іншому господарському товариству, єдиним акціонером якого є держава (ПАТ «Укргазвидобування», акціонерне товариство «Державне акціонерне товариство «Чорноморнафтогаз» (далі – ДАТ «Чорноморнафтогаз»), для формування ресурсу природного газу для побутових споживачів, релігійних організацій (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності), державного підприємства України «Міжнародний дитячий центр «Артек» на умовах та у порядку, що визначені Положенням.
- (8) При цьому, відповідно до Положення постачальники зі спецобов'язками здійснювали діяльність з постачання природного газу побутовим споживачам у межах провадження діяльності з розподілу природного газу на території відповідних суб'єктів господарювання – операторів газорозподільних систем (далі – Оператор ГРМ), з якими відповідні постачальники зі спецобов'язками пов'язані відносинами контролю у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (9) Починаючи з 01 серпня 2020 року, у постачальників зі спецобов'язками відсутній обов'язок постачати природний газ побутовим споживачам, а в споживачів виникла можливість обирати постачальника, у тому числі й за ціновим критерієм.
- (10) Відповідно до інформації, оприлюдненої на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), ліцензіатами з постачання природного газу є більше 800 суб'єктів

господарювання. За інформацією НКРЕКП, у 2019 році здійснювало діяльність 249 постачальників природного газу.

- (11) Відтак ринок постачання природного газу є потенційно конкурентним, що надає можливість споживачам природного газу обирати між кількома постачальниками, у тому числі за ціновим критерієм.
- (12) Зазначене мало забезпечити функціонування ринку на конкурентних засадах, встановити рівні умови для усіх учасників ринку та зробити цей ринок прозорим і відкритим.
- (13) Після відкриття ринку природного газу для побутових споживачів, Комітетом було виявлено ряд факторів, що можуть негативно впливати на розвиток конкуренції та створювати передумови для вчинення суб'єктами ринку природного газу порушень законодавства про захист економічної конкуренції, а саме:

1. Створення перешкод для зміни споживачем постачальника природного газу

- (14) Відповідно до пункту 2 розділу III Правил постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1382/27827 (далі – Правила постачання), природний газ постачається побутовому споживачу на підставі договору, що укладається між ним та постачальником на умовах типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженого НКРЕКП, який є однаковим для всіх побутових споживачів України.
- (15) До Комітету надходять заяви на дії постачальників природного газу та Операторів ГРМ щодо створення перешкод для зміни побутовими споживачами постачальника природного газу, зокрема, шляхом:
 - 1) включення постачальниками природного газу побутових споживачів до власного реєстру споживачів без згоди споживача;
 - 2) ненадання Операторами ГРМ постачальникам та побутовим споживачам ЕІС-кодів;
 - 3) виставлення необґрунтованих рахунків за послуги з постачання та розподілу природного газу у разі виявлення побутовим споживачем наміру змінити постачальника природного газу;
 - 4) відключення побутових споживачів у разі виявлення побутовим споживачем наміру змінити постачальника природного газу.
- (16) Порядок зміни постачальника природного газу побутовим споживачем визначений розділом V Правил постачання, згідно з положеннями якого:
 - 1) кожен побутовий споживач має право на вільний вибір постачальника шляхом укладення з ним договору постачання природного газу відповідно до умов та положень, передбачених цими Правилами;
 - 2) зміна постачальника має бути завершена в термін не більше трьох тижнів з дня отримання новим постачальником заяви-приєднання до договору постачання природного газу від побутового споживача;
 - 3) до завершення зазначеної процедури зміни фактичним постачальником для споживача залишається діючий постачальник.
- (17) Відповідно до Правил постачання побутовий споживач, який має намір змінити діючого постачальника, повинен звернутись до нового постачальника із заявою-приєднанням до договору постачання природного газу.

- (18) Форма заяви-приєднання є додатком до Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2500, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 р. за № 1386/27831 (далі – Типовий договір).
- (19) Заява-приєднання має містити інформацію про персоніфіковані дані споживача, серед яких – ЕІС-код споживача, який є унікальним позначенням та використовується для реєстрації споживача в реєстрі того чи іншого постачальника в Інформаційній платформі оператора газотранспортної системи (далі – Оператор ГТС). При цьому кожному суб'єкту ринку природного газу та/або точці комерційного обліку може бути присвоєно лише один ЕІС-код.
- (20) Оператор ГРМ зобов'язаний на постійній основі в особистих кабінетах (за наявності) та щомісячно в платіжному документі побутового споживача зазначати його ЕІС-код та ЕІС-код (за наявності) його точки комерційного обліку.
- (21) **За наявною в Комітеті інформацією, окремі Оператори ГРМ не зазначають в платіжних документах, що виставляються до оплати побутовим споживачам, ЕІС-код. Такі дії Операторів ГРМ створюють додаткові необґрунтовані бар'єри для можливості зміни побутовими споживачами постачальника природного газу та, як наслідок, до спотворення конкуренції на ринку постачання природного газу.**
- (22) Отримання новим постачальником заяви-приєднання до договору постачання природного газу від побутового споживача, який має намір змінити діючого постачальника, є початком процедури зміни постачальника.
- (23) Постачальник природного газу не пізніше трьох робочих днів із дня отримання від споживача заяви-приєднання до договору постачання природного газу (за умови, що у визначений термін постачальник не прийняв рішення про відмову в укладенні договору) направляє на інформаційну платформу повідомлення про намір побутового споживача змінити постачальника природного газу.
- (24) Інформаційна платформа – електронна платформа у вигляді вебдодатка в мережі Інтернет, функціонування та керування якою забезпечується Оператором ГТС, що використовується для забезпечення надання послуг транспортування природного газу відповідно до вимог цього Кодексу. Оператор ГТС виконує функції адміністратора інформаційної платформи.
- (25) Визначена в інформаційній платформі Оператора ГТС дата отримання постачальником заяви-приєднання від побутового споживача є датою початку процедури зміни постачальника.
- (26) Діючий постачальник на інформаційній платформі отримує повідомлення про намір його споживача укласти договір постачання природного газу з іншим постачальником. Таке повідомлення надсилається автоматично відразу після подання новим постачальником повідомлення про намір споживача змінити постачальника природного газу.
- (27) Новий постачальник природного газу розглядає подані побутовим споживачем документи та приймає рішення про укладення або відмову в укладенні договору.
- (28) У разі згоди постачальника укласти договір із побутовим споживачем постачальник здійснює заходи з реєстрації такого споживача у власному Реєстрі споживачів постачальника відповідно до вимог розділу IV Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 р. за № 1378/27823 (далі – Кодекс ГТС).

- (29) Постачання природного газу новим постачальником починається з дня, наступного за днем реєстрації споживача в Реєстрі споживачів постачальника.
- (30) Якщо до початку процедури зміни постачальника на об'єкт побутового споживача було припинено (обмежено) постачання природного газу у зв'язку з наявною заборгованістю, постачання природного газу новим постачальником може здійснюватися після оплати всієї заборгованості перед постачальником, за ініціативою якого було припинено (обмежено) постачання природного газу.
- (31) Разом із тим, за наявною в Комітеті інформацією, окремі постачальники природного газу ініціювали на інформаційній платформі Оператора ГТС процедуру зміни постачальника за відсутності отриманих від побутових споживачів заяв-приєднання.
- (32) За інформацією ТОВ «Оператор ГТС України», наданою Комітету, відстеження ТОВ «Оператор ГТС України» наявності у постачальника заяв-приєднання, а також інформування діючого постачальника побутового споживача через інформаційну платформу щодо даних нового постачальника не передбачено чинним законодавством.
- (33) **Відтак, дії постачальників природного газу щодо ініціювання процедури зміни постачальника без згоди побутових споживачів можуть призводити до досягнення ними неправомірних переваг у конкуренції на ринку постачання природного газу, ущемлення інтересів побутових споживачів природного газу та можуть бути обумовлені недосконалістю нормативно-правових актів, які регулюють процедуру зміни постачальника.**
- (34) З метою недопущення спотворення конкуренції на ринку постачання природного газу, доцільно внести зміни, зокрема, до Кодексу ГТС, Правил постачання природного газу тощо, якими передбачити:
- 1) необхідність подання новим постачальником скан-копії отриманої від побутового споживача заяви-приєднання при направленні ним на інформаційну платформу повідомлення про намір побутового споживача змінити постачальника природного газу;
 - 2) покладення на Оператора ГТС обов'язку щодо здійснення контролю за достовірністю інформації, яка подається суб'єктами ринку природного газу на інформаційну платформу.
- (35) Після завершення процедури зміни постачальника попередній постачальник не пізніше ніж через шість тижнів після виключення побутового споживача з Реєстру його споживачів в інформаційній платформі зобов'язаний виставити такому споживачеві остаточний рахунок з урахуванням усієї непогашеної суми заборгованості, у тому числі за графіком погашення заборгованості (за його наявності) за договором постачання природного газу. Побутовий споживач зобов'язаний здійснити оплату такого рахунку не пізніше десяти робочих днів з дня виставлення такого рахунку.
- (36) Разом із тим при виставленні остаточного рахунку після зміни постачальника природного газу окремі побутові споживачі були повідомлені своїми попередніми постачальниками про наявність у них значної заборгованості, з розміром якої вони не погоджуються.
- (37) При цьому наявність такої заборгованості є підставою для надсилання Операторами ГРМ та постачальниками природного газу побутовим споживачам повідомлень із вимогою про самостійне припинення газоспоживання та допуск представників постачальника для вжиття заходів примусового відключення.

2. Встановлення цін на природний газ

- (38) Постачання природного газу здійснюється за цінами, що вільно встановлюються між постачальником та споживачем, крім випадків, передбачених законодавством України.
- (39) Відповідно до умов Типового договору та Правил постачання постачальник зобов'язується публікувати на сайті (і в передбачених законодавством випадках у засобах масової інформації) детальну інформацію про зміну ціни на природний газ за п'ять днів до введення її у дію.
- (40) Крім того, Правилами постачання передбачено, що зміна ціни на природний газ може здійснюватися виключно з 01 числа місяця.
- (41) Отже, якщо постачальник має намір змінити ціну на газ за договором постачання з побутовим споживачем, він зобов'язаний повідомити про це споживача не пізніше як за 5 днів до початку відповідного місяця постачання, коли така нова ціна буде введена в дію.
- (42) Відсутність у побутових споживачів інформації щодо зміни розміру цін на природний газ до введення їх в дію може обмежити можливість вибору побутовими споживачами того чи іншого постачальника природного газу, зокрема, за ціновим критерієм, та, як наслідок, призвести до спотворення конкуренції на ринку постачання природного газу та ущемлення інтересів побутових споживачів.
- (43) З метою запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції при встановленні постачальниками природного газу цін на природний газ у серпні 2020 року Комітет надав рекомендації від 28.08.2020 № 36-рк щодо вжиття постачальниками природного газу заходів із своєчасного інформування побутових споживачів до введення цін на природний газ в дію у разі їх зміни та встановлення їх на рівні, що існував би за умов існування значної конкуренції на ринку постачання природного газу.
- (44) Разом із наведеним, за наявною в Комітеті інформацією, на сайтах деяких газопостачальних компаній не оприлюднено інформації щодо рівня роздрібних цін на природний газ для побутових споживачів на вересень / жовтень 2020 року у встановлені строки.
- (45) **Отже, побутовий споживач позбавлений можливості порівняти пропозиції на ринку та обрати більш вигідного постачальника на відповідний місяць постачання, що, як наслідок, призводить до спотворення конкуренції на ринку та ущемлення інтересів споживача.**
- (46) **Зазначене також може призводити до встановлення постачальниками природного газу цін на природний газ для побутових споживачів на рівні, який перевищує рівень цін, що склались в умовах конкуренції суб'єктів господарювання на ринку.**
- (47) За інформацією НКРЕКП, оприлюдненою на офіційному сайті³, НКРЕКП було здійснено 27 позапланових невізних перевірок постачальників природного газу, за результатами яких складено акти, якими зафіксовано порушення вимог положень Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам у частині опублікування на сайті детальної інформації про зміну ціни на природний газ за п'ять днів до введення її у дію.
- (48) При цьому, відповідно до Порядку здійснення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, моніторингу

³ <http://www.nerc.gov.ua/index.php?news=10636>

ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 17.09.2017 № 1120, не передбачено здійснення НКРЕКП моніторингу дотримання постачальниками природного газу строків оприлюднення інформації про зміну ціни на природний газ на постійній основі.

- (49) Ще одним питанням, яке може впливати на розмір цін на природний газ, що постачається споживачам, є наявність / відсутність у постачальників природного газу бар'єрів у доступі до ресурсу природного газу.
- (50) Основними джерелами надходження природного газу як товару на ринок України є його первинна пропозиція з боку газовидобувних підприємств, що здійснюють видобуток природного газу на території України, та суб'єктів господарювання, які здійснюють імпорт природного газу.
- (51) Наявність штучних бар'єрів у доступі до ресурсу природного газу може призвести до неможливості виконання постачальниками природного газу договірних зобов'язань перед своїми споживачами та, як наслідок, до переходу споживачів до постачальника «останньої надії».
- (52) Максимальна тривалість постачання природного газу постачальником «останньої надії» не може перевищувати шістдесят днів та в будь-якому випадку не має тривати довше ніж до кінця календарного місяця, наступного за тим місяцем, у якому почалося фактичне постачання природного газу споживачеві постачальником «останньої надії», а загальна кількість днів постачання природного газу постачальником «останньої надії» споживачу протягом календарного року не може перевищувати шістдесят днів.
- (53) При цьому, за наявною в Комітеті інформацією, ціна на природний газ постачальника «останньої надії» є нижчою за ціни інших постачальників природного газу, які діють на ринку. Зазначене не стимулює споживачів укласти договори з іншими постачальниками природного газу до завершення граничного строку постачання природного газу постачальником «останньої надії».
- (54) Встановлення економічно необґрунтованих цін на природний газ може призводити до негативних наслідків для конкуренції на ринку постачання природного газу та ущемлення інтересів споживачів.
- (55) Відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності на ринку природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 16.02.2017 № 201 (далі – Ліцензійні умови), дотримання ліцензійних умов є обов'язковим для суб'єктів господарювання незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність із зберігання (закачування, відбору) природного газу.
- (56) Відповідно до Ліцензійних умов при провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог, зокрема, постачальники природного газу зобов'язані здійснювати постачання природного газу на підставі договорів постачання природного газу, що укладаються з побутовими споживачами відповідно до вимог Закону України «Про ринок природного газу» та Правил постачання, виконувати умови (вимоги) Правил постачання, що затверджуються НКРЕКП, а також договорів постачання природного газу.
- (57) Згідно зі статтею 20 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП, Регулятор) здійснює моніторинг функціонування ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, який забезпечується шляхом проведення аналізу та оцінки, зокрема:

- 1) рівня прозорості та конкуренції на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг;
 - 2) рівня відкриття та ефективності функціонування ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, рівня конкуренції на оптовому і роздрібному ринках, показників зміни постачальника і статистики відключень, рівня цін та якості робіт з технічного обслуговування, скарг споживачів, застосування положень договорів, що обмежують конкуренцію на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, а також будь-яких інших практик, що призводять до порушення, спотворення або обмеження конкуренції на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг;
 - 3) застосування цін і тарифів у сферах, що регулюються;
 - 4) порушень та/або обмежень конкуренції на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, проявів обмежувальної договірної практики на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, включаючи індивідуальні умови договорів з великими не побутовими споживачами.
- (58) Згідно зі статтею 4 Закону України «Про ринок природного газу» до компетенції НКРЕКП на ринку природного газу належить зокрема, нагляд за дотриманням ліцензіатами ліцензійних умов та здійснення моніторингу рівня та ефективності відкриття ринку природного газу і конкуренції на оптовому та роздрібному ринках природного газу, у тому числі цін на газових біржах, цін для побутових споживачів (включаючи статистику застосування умов про передоплату), статистики зміни постачальника, статистики відключень, рівня цін та якості робіт з технічного обслуговування, скарг побутових споживачів, а також будь-яких практик, що призводять до спотворення або обмеження конкуренції на ринку природного газу.
- (59) При цьому, відповідно до статті 6 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у разі виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції у процесі моніторингу Регулятор звертається до Антимонопольного комітету України з поданням для прийняття відповідного рішення.
- (60) На 27.11.2020 від НКРЕКП подань про виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції у процесі моніторингу ринку природного газу до Комітету не надходило.
- (61) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання та органи влади зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Враховуючи зазначене, з метою здійснення заходів, спрямованих на запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі пункту 5 частини третьої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Антимонопольний комітет України надає такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України», ТОВ «Азовгаз», ТОВ «Вінницязгаз збут», ТОВ «Волиньгаз збут», ТОВ «Кременчукгаз-постачання», ТОВ «Дніпропетровськгаз збут», ПАТ «Донецькоблгаз», ДП «Газпостач», ПАТ «Тернопільміськгаз», ДП «Шепетівкагаз» ПАТ «Шепетівкагаз», ТОВ «Житомиргаз збут», ТОВ «Закарпатгаз збут», ТОВ «Запоріжгаз збут», ТОВ «Івано-Франківськгаз збут», ДП «Київгаз Енерджі» ПАТ «Київгаз», ТОВ «Київоблгаз збут», ТОВ «Поліссягаз», ПАТ «Луганськгаз», ТОВ «Львівгаз збут»,

ДП «Газ Мелітополя» ПАТ «Мелітопольгаз», ТОВ «Миколаївгаз збут», ТОВ «Одесагаз-постачання», ТОВ «Полтавагаз збут», ТОВ «Рівнегаз збут», ТОВ «Сумигаз збут», ТОВ «Тернопільоблгаз», ТОВ «Торговий дім «Лубнигаз», ТОВ «Харківгаз збут», ТОВ «Уманьгаз збут», ТОВ «Херсонрегіонгаз», ТОВ «Хмельницькгаз збут», ТОВ «Черкасигаз збут», ТОВ «Чернівцігаз збут», ТОВ «Чернігівгаз збут», ДП «Монтажник» ТОВ «Кристал», ТОВ «Газовик», ТОВ «Газпостачсервіс», ДП «Кременецьке управління газу» утриматись від дій, які можуть призводити до недопущення, обмеження, усунення чи спотворення конкуренції на ринку постачання природного газу, зокрема, при зміні побутовими споживачами постачальника природного газу, встановленні цін на природний газ.

2. ТОВ «Оператор газотранспортної системи України» невідкладно інформувати Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, про виявлені факти маніпулювання на ринках природного газу та Антимонопольний комітет України про виявлені в діях суб'єктів ринку природного газу ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

3. Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг:

3.1. Унести зміни до нормативно-правових актів, які регулюють питання постачання природного газу з метою недопущення вчинення постачальниками природного газу дій, які можуть призводити до негативних наслідків для конкуренції на ринку природного газу.

3.2. Унести зміни до Порядку здійснення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, моніторингу ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 17.09.2017 № 1120, включивши до основних індикаторів / показників, що підлягають моніторингу на роздрібному ринку природного газу, індикатор «дотримання встановлених законодавством строків інформування споживачів щодо зміни ціни на природний газ».

3.3. Невідкладно інформувати Антимонопольний комітет України про виявлені під час проведення перевірок факти, що можуть свідчити про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а також про виявлені під час проведення моніторингу порушення та/або обмеження конкуренції на ринках природного газу.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА